

Lokální biocentrum Mokoš v Mořicích

Ing. David Mikolášek, 2004 | okr. Prostějov

Komplexní pozemková úprava v obci Mořice byla vyhlášena v souvislosti s přípravou výstavby dalšího úseku dálnice D1 Vyškov – Zlín v roce 1998 a byla zapsána do katastru nemovitostí v roce 2001. Jedním ze společných zařízení je biocentrum Mokoš o rozloze tří hektarů, vytvořené jako jistá přírodní protiváha výstavby dálnice. Časem zde vznikla naučná stezka stejného jména a byl vybudován povalový chodník s ptačí pozorovatelnou. Lokalita se stala velmi oblíbeným místem odpočinku občanů okolních vesnic a zpestřením dříve monotónní nivy řeky Hané.

Zahrada smyslů v Mořicích

Ing. Jaroslav Brzák, 2009 | okr. Prostějov

Zahrada pěti smyslů vznikla v místě stavební skládky jako připomínka staré školní zahrady, která v tomto místě kdysi byla. Zahrada navazuje na naučnou stezku Mokoš a umožňuje dětem kontakt jak s herními prvky, tak také poznávat přírodu (naučné záhony, pergola ročních období).

Polní cesta Mořice – Nezamyslice

RNDr. Ing. Petr Doležal, 2002 | okr. Prostějov

Primární význam cesty je sice obslužnost pozemků po provedené komplexní pozemkové úpravě, ale neméně důležitá je cesta pro děti do blízké školy, seniory k lékaři nebo jako významná zkratka do zaměstnání pro občany z širokého okolí. Cesta byla vybudována jako společné zařízení v místech staré pěšiny do nezamyslického kláštera.

Poldr a mokřadní biocentrum v Lovčicích

Ing. Pavel Martan, Ing. Tomáš Horký, 2006 | okr. Hodonín

Komplexní pozemková úprava byla zahájena v roce 1995 a ukončena zápisem do katastru nemovitostí byla v roce 2003. Protipovodňový poldr s akumulacním prostorem 10 000 m² a mokřadním biocentrem slouží k zadržení přívalových vod, ochraně obce i jako místo pro vzdělávací akce dětí. Byl podpořen z Operačního programu Zemědělství.

Protierozní opatření v Močovicích

Doc. Ing. Karel Vrána, CSc., 1996 | okr. Kutná Hora

Pozemkový úřad v Kutné Hoře zahájil na základě žádosti Obce Močovice v roce 1994 jednoduché pozemkové úpravy, jejichž výsledkem měla být opatření, která by zabránila při přívalových deštích pronikání povrchové vody z okolních pozemků do obce. Po ukončení řízení byla vyhotovena projektová dokumentace na záchytný protierozní příkop se zaústěním do opevněného skluzu, který by svedl bezpečně přívalové vody do řeky Klejnárky. Stavba svůj účel naplňuje dodnes.

Protierozní retenční vodní nádrž Ondřej v Běcharech

Ing. Blanka Janáková, 2006 | okr. Jičín

Stavba byla provedena jako společné zařízení komplexní pozemkové úpravy financované z Operačního programu Zemědělství. Vlastní nádrž byla předána dne 30. listopadu 2006, tedy na sv. Ondřeje, proto název nádrže Ondřej. Od té doby nedošlo v obci Běchary k žádným záplavám, které byly dříve časté. Obec Běchary nádrž provozuje též jako rybník s chovem ryb. Největším sportovním úlovkem byl zatím kapr vážící 21 kg. Každoročně se organizuje dětská rybářská soutěž. V roce 2010 ji vyhrál čtyřletý Jakub Škoda, který za 3 hodiny ulovil 19 ryb.

Regionální ÚSES v Čehovicích

Ing. František Hanousek, 2000 | okr. Prostějov

V katastru obce byla jako jedna z prvních na území okresu ukončena komplexní pozemková úprava. Obecní zastupitelstvo společně se sborem zástupců zvolilo za první prioritu z plánu společných zařízení soubor opatření v lokalitě, která byla dlouhodobě pro obec spíše přítěží, neboť šlo o území, které bývalo po většinu roku zamokřené bez možnosti jeho dalšího využití. Z obecních prostředků se podařilo zřídit naučnou stezku biokoridorem včetně informačních tabulí a okolo vedoucí cyklostezka ve spojení s nedalekou možností občerstvení udělaly z celé lokality velmi zajímavý cíl výletů turistů, cyklistů i rodin s dětmi. Biocentrum je také kladně hodnoceno místní mysliveckou obcí, neboť zde byly vytvořeny příhodné podmínky pro život drobné, pernaté i vodní zvěře.

Poldr v Litíči

Ing. Jaroslav Jakoubek, 2008 | okr. Trutnov

Výstavba suchého poldru byla jako záměr navržena v rámci komplexní pozemkové úpravy, a to především podle požadavků tehdejší starostky obce a členů zastupitelstva z důvodů častých záplav v obdobích příválových dešťů a jarního tání sněhu. V rámci pozemkové úpravy bylo vyřešeno vlastnictví pozemků v prostoru stavby, součástí stavby bylo odstranění navážek z letitých skládek všemožného materiálu a vybudování dostatečného akumulčního prostoru poldru s nově vystavěnou hrází a zařízením, umožňujícím regulaci odtoku.

Suché poldry na Zlejšovském potoce ve Slavkově

Ing. Tomáš Horký, 2008 | okr. Uherské Hradiště

Na území obce po komplexní pozemkové úpravě byly s podporou z Programu rozvoje venkova realizovány dva poldry, chránící obec před povodněmi. Výška jejich zemních hrází je 4 m, délka 44 a 49 m. Retenční prostor je 4,25 tis. m³ a 3,23 tis. m³. Hladi-na v nádržích je trvale držena ve výšce cca 1,5 m nade dnem, čímž dochází k rozvoji mokřadní vegetace a obohacení biodiverzity území. Jejich význam se projevil bezprostředně po výstavbě v roce 2009 i v roce 2010 při přívalových deštích a lokálních záplavách, kdy dokázaly zadržet velké množství vody a zastavit ničící vodní živel.

Biokoridor v Šakvicích

Ing. Eliška Zimová, 2005 | okr. Břeclav

V roce 2002 byla zahájena jednoduchá pozemková úprava v lokalitě, kde chtělo zemědělské družstvo KLAS Starovičky založit vinice. Podle územního plánu obce měl být v této lokalitě realizován také lokální biokoridor. Při projednávání této úpravy se podařilo členům zastupitelstva obce a pracovníkům geodetické firmy přesvědčit vlastníky dotčených pozemků ke směně pozemků tak, aby mohl být pro založení biokoridoru vymezen pozemek ve vlastnictví obce o šířce cca 70 m a délce cca 750 m. V říjnu roku 2003 byla jednoduchá pozemková úprava schválena a v roce 2005 byl biokoridor s podporou z Programu péče o životní prostředí vysazen.

Biocentrum Dubina v Benátkách

Ing. Pavel Trávníček, 2007 | okr. Hradec Králové

Komplexní pozemkové úpravy v rámci plánu společných zařízení navrhly nové uspořádání vlastnické držby, cestní a ekologickou síť s vodohospodářskou funkcí. Sbor zástupců vlastníků pozemků a obecní zastupitelstvo vybraly prioritně výstavbu biocentra Dubina. Biocentrum je významným prvkem ve zlepšení krajinného rázu, kde jsou šetrně zapojeny technické prvky samotné stavby i nově vybudovaná polní cesta. Biocentrum se stalo místem odpočinku zdejších obyvatel a je i vítaným centrem pro mysliveckou spolkovou činnost.

Statek Velký Jindřichov u Benešova nad Černou

Jan Kurz, 2010 | okr. Český Krumlov

Malá rodinná ekofarma vznikala postupně od roku 1996. Snahou je obnova a celková revitalizace v minulosti opomíjené sudetské krajiny Novohradských hor. V posledních letech jsou pozemky o rozloze několika desítek hektarů přetvářeny ve funkční louky a pastviny pro chovaná zvířata, jsou znovu zakládány polní cesty se souvisejícími prvky, jako jsou rekonstrukce kříže nebo výsadba solitérů domácích druhů stromů. Je tak naplňována snaha o navrácení podoby krajiny lidskému měřítku.

Realizace prvků ekologické stability v Bořenovicích

Ing. Hedvika Psotová, 2002 | okr. Kroměříž

Prováděcí projekt ke komplexní pozemkové úpravě řešil založení dvou biokoridorů a biocentra na orné půdě a na nevyužívaných pozemcích (terasy, zarostlé pastviny) o celkové výměře 5,28 ha. Projekt v maximální míře využívá přirozené hodnoty území a doplňuje stanoviště původními chybějícími druhy dřevin. Přestože byly podmínky pro zakládání velmi obtížné, díky důsledné následné péči se podařilo vytvořit druhově i prostorově bohaté, strukturované prvky ÚSES. Nové segmenty byly v krátké době osídleny širokým spektrem živočichů, kteří zde našli potravu i útočiště.

Krajinné úpravy v Majetíně

Ing. Alice Moravcová, Ing. Václav Brtna, 2010 | okr. Olomouc

Na území obce Majetín byla komplexní pozemková úprava zahájena již v roce 1994. Hlavními důvody pro její zahájení ze strany obce a vlastníků bylo zejména scelení pozemků a vyřešení protipovodňové ochrany intravilánu obce společně s protierozní ochranou zemědělských pozemků. Všechny polní cesty byly převedeny do vlastnictví obce. Postupně od roku 2000 do roku 2010 bylo vystavěno více jak 7 km polních cest. Zpevněné polní cesty s alejemi jsou všemi generacemi využívány na procházky, projíždky na kole a při sněhové nadílce také k běhu na lyžích.

Obnova krajinných struktur v Popicích

Ing. Yvona Lacinová, 2009 | okr. Břeclav

V rovinaté, převážně zemědělsky obhospodařované krajině Břeclavska se obyvatelé obce Popice s 943 obyvateli rozhodli obnovit krajinnou strukturu větrolamů a alejí. Byly navrženy a vysázeny 4 aleje podél stávajících polních cest, v nichž bylo vysázeno 152 ks vzrostlých stromů. K výsadbě byly použity stromy okrasné i ovocné (např. ořešák, třešeň, moruše, lípa, jeřáb muk, javor babyka, dub zimní). Do krajiny byly umístěny 3 větrolamy v exponovaných návětrných lokalitách. V nich bylo vysázeno celkem 3238 dřevin, z toho 1619 ks stromů a 1619 keřů dvou až tříletých semenáčů lesnických sazenic.

Retenční nádrž a suchý poldr v Lubníku

Ing. Jaroslav Jakoubek, 2007 | okr. Ústí nad Orlicí

Komplexní pozemkové úpravy v k. ú. Lubník byly zahájeny v roce 1998 také s ohledem na ochranu obce před přívalovou vodou z rozsáhlých pozemků nad obcí. K tomu bylo po projednání ve sboru zástupců, vedeným tehdejší starostou Ing. Vladimírem Langhamerem, navrženo umístění retenční nádrže a suchého poldru bezprostředně nad zástavbou obce jako součást biocentra. Do roku 2007 byly s podporou z Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství realizovány čtyři účelové polní cesty o celkové délce téměř 6 km, dále byly vysázeny 2,2 ha biokoridorů a realizováno biocentrum na ploše 3,5 ha.

Revitalizace povodí Tymákovského potoka | obec Tymákov

Ing. Josef Mezera, Ing. Jiří Vondráček, 2004 | okr. Plzeň-město

Pozemkové úpravy v obci Tymákov byly zahájeny již v roce 1991, kdy pozemkový úřad přidělil do zatímního bezúplatného užívání pozemky 30 soukromě hospodařícím rolníkům. Takto provedené jednoduché pozemkové úpravy bylo nutné nahradit trvalou změnou tak, aby vlastníci mohli svobodně nakládat se svými pozemky. Proto byly v roce 1994 zahájeny komplexní pozemkové úpravy, v jejichž rámci byla jako poslední společné zařízení s podporou z Programu revitalizace říčních systémů postavena retenční nádrž na Tymákovském potoce. Nádrž osvědčila svou protipovodňovou funkci při bleskové povodni v roce 2006.

Revitalizace vodního toku u Kaštanky u Telče

Ing. Zdeněk Hejtman, Ing. Miroslav Červenka,
Ing. arch. Jiří Ondráček, Mgr. Abraham Hofhanzl, 2007 | okr. Jihlava

Místo v druhé polovině minulého století napřimeného a zregulovaného toku bylo obnoveno původní meandrující koryto. Úpravou vodní tok a jeho údolní niva naplnily podstatu funkčního lokálního biokoridoru, který propojuje dvě lokální biocentra – přírodní rezervaci Luh u Telče a historický zámecký park. Spolu s výsadbou původních druhů dřevin a keřů a zachováním stávajících porostů náletových vrb tak vznikly pestré a různorodé podmínky pro mnoho druhů organismů, které jsou popsány na informačních tabulích naučné stezky v okolí toku. Projekt byl realizován z prostředků města Telče s podporou z Programu revitalizace říčních systémů.

Lokální ÚSES Malý potůček v Bedihošti

Ing. Hynek Hradský, 2002 | okr. Prostějov

Lokální územní systém ekologické stability, jehož základem je biokoridor v délce 1,7 km podél potoka zahrnující především zatravněné lokality a výsadbu dřevin ve skupinách. V rámci revitalizace bylo upraveno koryto potoka a vytvořeno 10 tůní 3 typů, a to protékané, periodicky zaplavované a průsakové. Vznikl retenční prostor s kapacitou 3 400 m³. Vytvořením meandrujícího toku s tůněmi, výsadbou břehových porostů a mokřadních rostlin včetně vybudování lokálního biocentra a biokoridoru byla znovu vytvořena niva Malého potůčku a v krajině došlo ke zpestření chybějících vegetačních formací.

Vodní nádrž v Želči

Ing. František Vaculín, Ing. Rostislav Lepař, 2004 | okr. Prostějov

Smyslem víceúčelové průtočné údolní nádrže na Želeckém potoce je zlepšení odtokových poměrů a ochrana zastavěné části obce Doloplazy před povodněmi. Součástí stavby je zpevněná objízdná komunikace zajišťující zpřístupnění pozemků a průchodnost krajiny. Významným ekologickým a krajinotvorným prvkem se také stal vybudovaný ostrov uprostřed nádrže, který podporuje hnízdění vodního ptactva. Vodní nádrž je vyhledávanou oázou klidu nejen pro občany obce Želeč, ale i pro návštěvníky z širokého okolí. Vede kolem naučná stezka Předinou za poznáním s posezením a možností pozorování vodního ptactva a ostatní zvířeny.

Malá vodní nádrž v Kostelci

Ing. Blanka Janáková, 1998 | okr. Jičín

Malá vodní nádrž byla postavena jako společné zařízení v místě nesklízené zamokřené louky v terénní depresi, těžko využitelné k efektivní zemědělské výrobě. Při normální hladině má plochu 0,505 ha a objem 9 487 m³. Je velice důležitá v krajině, kde v tomto, ani v sousedních katastrech, nejsou buď žádné vodní toky, nebo jen malé a nevýznamné. Vodní plocha má velký význam jak krajinnotvorný, tak ekologický. Vznikl vodní biotop s řadou vodních živočichů včetně ryb. Při absenci vodních nádrží v okolí se užívá také k rekreačním účelům.

Rybníky v Nošovicích

Ing. Miloslav Šindlar, 2002 | okr. Frýdek-Místek

Po majetkovém a organizačním oddělení nošovického pivovaru od státního podniku Moravskoslezské pivovary a jeho odstátnění inicioval v roce 1993 jeho tehdejší vodohospodář Ing. Petr Holeček projekt, který vedle dosažení komplexního řešení při čištění odpadních vod pivovaru sledoval také potřebu revitalizace části nivy řeky Morávky a posílení biodiverzity dotčeného území. Místo, kde měly být pro tento účel vybudovány dva vzájemně propojené rybníky, bylo v té době navíc kontaminováno nepovolenými skládkami komunálního odpadu.

Rybník Meduň v Hostovlicích

Branislav Hříbik, 2003 | okr. Kutná Hora

Komplexní pozemková úprava proběhla v katastrálním území Hostovlice v letech 1992 až 2001. Jedním z mnoha realizovaných společných opatření se stal rybník Meduň, který je součástí biokoridoru uprostřed polních kultur a navazuje na pás vysázené zeleně, který byl realizován podél vodoteče v délce cca 3,5 km. Stavba byla uskutečněna v území silně zamokřených pozemků. Rybník je plně funkční, není problém se stavem vody a je místem s výskytem vodních ptáků a dalších vodních živočichů. Lokalita vybízí k vycházkám občanů nejen z této obce.

Biocentrum U Vrbiček ve Výravě

Ing. Pavel Trávníček, 1996 | okr. Hradec Králové

Komplexní pozemková úprava v katastrálním území Výrava byla zahájena v roce 1992 a do roku 2010 bylo realizováno pět účelových polních komunikací v celkové délce více než 11 km a dvě biocentra o celkové vodní ploše 7,27 ha a jedno biocentrum o ploše 4,2 ha je ve výstavbě. Biocentrum U Vrbiček se začalo stavět za velké podpory tehdejšího starosty Josefa Kotalanta na podzim roku 1994, slouží i jako bezprostřední rekreační zázemí obce. Příjezdové komunikace využívají maminky s kočárky, přilehlé louky hasiči pro svá cvičení a celá obec pro venkovské slavnosti.

Rybníky v Jiřicích

Ing. Jaromír Čášek, 2005 | okr. Pelhřimov

Rybníky se nacházejí v prameništi Petrovického potoka. Jejich postupná výstavba od roku 1998 spojená s výsadbou stromořadí zlepšila vzhled krajiny, obnovil se výskyt původních živočichů a rostlin. Rybníky slouží jako retenční nádrže pro vodárenskou nádrž Želivka a zadržují vodu v krajině. Projekt byl podpořen z Operačního programu Životní prostředí.

Cesty a ÚSES ve Skřípově

Ing. František Hanousek, 2009 | okr. Prostějov

Cílem IV. etapy realizací společných zařízení v rámci komplexní pozemkové úpravy bylo propojení obcí Skřípov a Brodek u Konice zpevněnou polní cestou s doprovodnou zelení, napojenou na cyklotrasy v obou obcích a sítí vedlejších nezpevněných polních cest sloužících ke zpřístupnění všech pozemků v dané lokalitě. Dále revitalizace místního toku Olšana, která značně ovlivní odtokové poměry v této oblasti a následně výsadba biokoridorů a revitalizace melioračních odpadů z důvodu snížení vlivů větrné a vodní eroze půdy a zadržení vody v krajině. Výsledek tohoto záměru se projevil už zanedlouho po dokončení, kdy celé povodí bylo v tomto úseku zavodněné a voda v nově zbudovaných tůňkách vydržela i v horkém létě. Veškerá již zbudovaná společná zařízení jsou kladně hodnocena občany obce i okolních vesnic a turisty navštěvujícími tuto krajinu.

Krajinářské úpravy a ozelenění polních cest v Lékařově Lhotě | obec Sedlec

Ing. Pavel Popela, 1999 | okr. České Budějovice

V roce 1994 byla v katastrálním území Lékařova Lhota zahájena komplexní pozemková úprava. Provedená liniová výsadba kolem komunikací a sběrného kanálu, spolu s provedenou revitalizací rybníka Kozinec, přispěla k vytvoření nových ekotonových společenstev. Záměrem bylo také vytvoření podmínek pro vznik mokřadních biotopů a založení porostního okraje lesa, který působí jako zpevňovací pás proti silným větrům. Výsledkem výborné spolupráce obce, vedené starostou Ing. Houbou, a pozemkového úřadu je, že v pěti katastrálních územích obce byly ukončeny pozemkové úpravy a zrealizovala se většina společných zařízení.

Rekonstrukce mostku v Ratiborově Lhotě | obec Mičovice

Ing. Jiří Koplík, 2006 | okr. Prachatice

Komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území Ratiborova Lhota byly zahájeny v roce 1999 na základě žádosti vlastníků pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy. Do projektů realizace společných zařízení, realizovaných s podporou z Operačního programu Zemědělství byla zahrnuta také rekonstrukce památkově chráněného kamenného mostu přes potok Melhutka, jehož technický stav po povodních v roce 2002 neumožňoval využívat jej k přejezdům zemědělskou mechanizací. Stávající konstrukce byla opravena tradičním způsobem a mostek byl překlenuť novou železobetonovou deskou.

Polní cesta a biokoridor v Daminěvsi | obec Cítov

Ing. Zdeněk Viták, 2007 | okr. Mělník

Komplexní pozemková úprava, provedená v katastrálním území Daminěves, byla první pozemkovou úpravou prováděnou v působnosti obce Cítov. Byla zahájena v roce 1996 na základě žádostí především velkých vlastníků zemědělských pozemků, kteří měli zájem své pozemky scelit. Výsledky pozemkové úpravy byly v roce 2003 vloženy do katastru nemovitostí. Po kolaudaci byly cesta a biokoridor předány obci. Do roku 2010 bylo takto v daném katastrálním území vybudováno 1,2 km polních komunikací. Převážná část nákladů na realizaci byla zajištěna z Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Polní cesta s větrolamem ve Střednicích | obec Vysoká

Ing. Hana Krtičková, 2005 | okr. Mělník

Komplexní pozemková úprava, provedená v katastrálním území Střednice, byla jednou z prvních pozemkových úprav realizovaných v působnosti obce Vysoká. Byla zahájena v roce 1998, v roce 2003 byly výsledky pozemkové úpravy zapsány do katastru nemovitostí. Po dokončení pozemkové úpravy postupně docházelo k následné realizaci navržených a schválených společných zařízení. Polní cesta s větrolamem byla navržena jednak z důvodu trvalého rozčlenění krajiny a jednak z důvodu omezení větrné eroze v dané lokalitě. Akce byla vybudována s podporou z Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Malá vodní nádrž a cesta ve Sloupu

Ing. Jaroslav Tměj, 2009 | okr. Blansko

Stavba malé vodní nádrže a polní cesty je součástí návrhu komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území Sloup v Moravském krasu. Dotčená lokalita se nachází v severní části Chráněné krajinné oblasti Moravský kras, v přírodní lesní oblasti – Drahanské vrchovině. Tato nádrž má charakter krajino-
tvorný s malou možností akumulace při přívalových vodách. Polní cesta o délce 3,9 km a šířce 3,5 m byla navržena tak, aby se maximálně využilo stávajícího kamenitého materiálu. Je zpevněna asfaltobetonem a ohraničena krajnicemi šířky 0,25 m po obou stranách. Součástí výstavby polní cesty byla oprava dvou mostů.

Alej ke kostelu sv. Jana Křtitele v Radomyšli

Ing. Luboš Fendrych, Ing. Ondřej Keclík, 2009 | okr. Strakonice

Kostel sv. Jana Křtitele je významným poutním místem a také vyhledávaným cílem filmařů. Točila se zde například pohádková svatba Troškovy „Princezny ze mlejna“, III. řada seriálu „Nemocnice na kraji města“, několik dokumentů a reklam. Ke kostelu vede kamenná křížová cesta a také významná lipová alej. Některé stromy dosahují stáří až 250 let a nikdo o ně nikdy nepečoval. Tomu také odpovídal špatný stav stromů. Doslova v hodině dvanácté se podařilo získat z Operačního programu Životní prostředí finanční prostředky na revitalizaci aleje. Díky tomu bude zachována v plné kráse také pro příští generace.

Kříž – brána v Dukovanech

Ing. arch. Ivo Pavlík, 2010 | okr. Třebíč

Jedná se o návrat kříže do krajiny, na místo, kde vždy byl. Kříž je součástí brány, která v sobě nese jeho význam a novou symboliku – je pomyslnou hranicí mezi životem a smrtí. Je místem, za kterým je možno být rozptýlen. Směřována východ – západ. Průchod bránou znamená dostat se na „druhou stranu“, kde můžeme přemýšlet ... Je možné se zde nechat rozptýlit přímo do krajiny. Nejedná se o ohraničenou rozptylovou loučku, ale primárně o akt průchodu skrze a za ... Přes bránu není přímo vidět díky stromu. Brána souvisí se hřbitovem, je napojena na cestu od hřbitova, která tam vždy vedla. Za bránou však žádná cesta není? Stěny a překlád brány byly vylity z betonu do bednění z balíků slámy, které byly 10. 1. 2010 v 1 hodinu odpoledne zapáleny. Oheň spálil slámové bednění, zabarvil a odhalil strukturu stěn – vznikl popel!

Obnova kaple sv. Rocha u Jarošova

Ing. arch. Jiří Knesl, doc. Ing. arch. Jakub Kynčl, Ph.D., Ing. arch. Josef Hajný,
Ing. arch. Jan Tesárek, 2009 | okr. Uherské Hradiště

Kaple se nachází na vrcholu Mařatského kopce mezi Uherským Hradištěm a Jarošovem, v místě s výrazným přírodním rámcem a jedinečným výhledem. Kaple je torzem barokního kostela z konce 17. století, který byl postaven jako poděkování za odvrácení morové epidemie. V průběhu staletí byl několikrát poničen a znovu obnoven, sloužil jako prachárna i poutní místo a po 2. světové válce se stal součástí vojenského prostoru. Poslední, celkově třetí rekonstrukce se soustředila především na celkovou stavební obnovu objektu s přihlédnutím k duchovnímu potenciálu celé lokality a s cílem vytvořit důstojné prostředí pro konání každoročních poutí.

Obnova kulturní krajiny ve Třech Sekerách

2010 | okr. Cheb

Do obce, ležící nedaleko Mariánských Lázní u hranic s Německem, se vrací drobné sakrální stavby a památky. V roce 2009 byly Pozemkovým úřadem v Chebu vystavěny nové polní cesty a právě k nim se v roce 2010 vrátily opravené historické křížky včetně nových kamenných laviček. V centru Tří Seker obec zrekonstruovala starou stodolu na minimuzeum. K venkovnímu přístřešku muzea byla umístěna zrenovovaná kamenná lavice, zachráněná před zničením v poválečných letech, kdy po odchodu německého obyvatelstva bylo v obci zbořeno mnoho domů, mlýnů a usedlostí. Obec bude v obnově dalších artefaktů i kapliček pokračovat.

Obnova kapliček ve Vendolí

Ing. Herbert Svoboda, 2009 | okr. Svitavy

Kapličky, které dotvářely kolorit obce, byly v předcházejících padesáti letech postupně zlikvidovány. Zpracovaný Program obnovy vesnice zahrnoval také opravy a restaurování drobných sakrálních staveb v obci. Tento fakt byl impulzem ke zpracování projektu Duchovní obnovy vesnice, který na základě dochovaných fotografií a nákrešů původních kapliček a božích muk zpracoval Ing. Herbert Svoboda. Kaplička v parku u obecního úřadu a kaple u Jakubcových byly obnoveny v roce 2008, boží muka pod Karlíčkovými v srpnu 2009. Na financování projektu se významnou měrou podíleli rodáci z obce žijící v Německu.

Akátová věž Výhon | město Židlochovice

Ing. arch. Pavel Jura, 2009 |
okr. Brno-venkov

Lokalita stavby (kopec Výhon) i záměr stavby (rozhledna) jsou do jisté míry výjimečné okolnosti, které svádí k exhibici, svádí ke zneužití možností zadání. „Na truc“ těmto svůdným okolnostem bylo cílem architekta zrealizovat stavbu normální a přiměřenou, která nebude svědkem toho, čeho jsme (v krajině) schopni, ale svědkem toho, co považujeme za rozumné.

Věž je navržena na pravidelném půdorysu třiceti dřevěných akátových sloupů. Každý z akátových sloupů je složen z několika fošen, jejichž počet se po výšce sloupu zmenšuje. Řídnutí nosné konstrukce odpovídá snižování napětí v materiálu, od nejvíce zatíženého masivního soklu až po korunu věže. Řídnutí konstrukce sleduje vinoucí se spirálu vnitřního schodiště, při výstupu na věž se výhled postupně otevírá. Prostorovou tuhost kruhového průřezu zajišťují (stejně jako u sudů ve sklepech dole pod kopcem) ocelové obruče, doplněné dřevěnými rozpěrami mezi sloupy.

Dřevěná konstrukce stavby je provedena z typické místní dřeviny – akátu, ocelové prvky jsou pozinkované, bez další povrchové úpravy. Projekt byl financován s podporou z Regionálního operačního programu Jihovýchod.

Rozhledna Tereзка v Proseči

Ing. Antonín Olšina,
Ing. Martin Novák, 2004 |
okr. Chrudim

Rozhledna Tereзка stojí na Pasekách, což je místní část Proseče. Je umístěna na úpatí Českomoravské vrchoviny v nadmořské výšce 626 m n. m., vyhlídková plošina je ve výšce 25 m. Každoročně ji navštíví na 10 tisíc návštěvníků. Pojmenování nese po spisovatelce Tereze Novákové, která v Proseči část svého života bydlela. Investorem a provozovatelem rozhledny je Sdružení obcí Touloucovy Maštale. Hlavním konstrukčním materiálem jsou smrkové klády, které jsou spojeny ocelovými prvky. Na výstavbě se podíleli místní řemeslníci a podpořil ji v rámci svého programu pro rozvoj cestovního ruchu Pardubický kraj.

Rozhledna Slunečná ve Velkých Pavlovicích

Ing. Antonín Olšina, Ing. Martin Novák, 2009 | okr. Břeclav

Rozhledna byla navržena ze 12 modřínových kmenů na půdorysu šestiúhelníku. Rozhledna ve tvaru hyperbolického paraboloidu není svislá, ale ve výšce 15 m nakloněná o 3 m směrem k Velkým Pavlovicím. Vyhlídková plošina 15,6 m nad terénem je z poloviny zastřešena. Přístup na vyhlídku umožňuje pohodlné a bezpečné ocelové točité schodiště. Objekt rozhledny byl doplněn o vinný sklípek s možností občerstvení. Vznikl dobře vybavený a hojně využívaný areál, kde se pravidelně konají folklorní akce a svatební obřady. Rozhledna poskytuje nádherný pohled na vinice a obce sdružené do oblasti tzv. Modrých Hor.

Rozhledna na kopci Brdo v Chřibech | obec Roštín

M. A. Svatopluk Sládeček, 2004 | okr. Kroměříž

Horské pásmo Chřiby se střední výškou 346,6 m je nejvyšší a nejčlenitější území Karpat, které se táhne téměř středem Moravy a odděluje severně položené roviny Hané od jižních rovin Slovácka. Jejím nejvyšším bodem je Brdo (586,7 m n. m.). Hlavní hmota rozhledny je z kamenného zdiva mírně ustupující směrem k vrcholu. Tvar věže vychází z vlastností stavebního materiálu a jeho využití tradičním způsobem, bez podpůrných ocelových konstrukcí. Stavebním materiálem je pískovec z nedalekých Žlutav. Stupňovitě zužování věže směrem k vrcholu je dáno ubýváním statického zatížení. Celková výška rozhledny je 23,9 m.

Rozhledna na Lopeníku

M. A. Svatopluk Sládeček, 2005 |
okr. Uherské Hradiště

První rozhledna na vrcholu Velkého Lopeníku v Bílých Karpatech stála již v roce 1944. Po požáru byla znovu postavena, ale v roce 1972 musela být demontována pro špatný technický stav. Bílé Karpaty z větší části tvoří hranici mezi Českou a Slovenskou republikou. Novostavba rozhledny je postavena na kótě 910,50 m n. m. a 3 m od hranice se Slovenskou republikou. Rozhledna má betonovokamenou podstavu až do výšky 4,5 m, ze které vyrůstá dřevěná příhradová konstrukce do výšky 21,9 m. Stavebníkem byla Obec Lopeník, rozhledna vznikla za podpory z Programu obnovy venkova MMR a dobrovolných dárců.

Zámecký park v Bílovicích

Ing. Martin König, Ing. Klára Königová, 2010 | okr. Uherské Hradiště

Záměrem regenerace, podpořené z Regionálního operačního programu Střední Morava, bylo obnovení kulturní a společenské funkce zámeckého parku a nádvoří zámku jako jeho součástí. Park je rozčleněn do tří oblastí, a to relaxační s dětským hřištěm a obnovenou vodní plochou s okrasnými rybami, kulturně společenské s hudebním altánem a taneční plochou a historizující části před zámkem. Využívají ho všechny věkové skupiny nejen místních, ale i lidí z celého regionu. Chodí sem maminky s dětmi, mládež, starší občané a dokonce sem přijdou i mladí novomanželé kvůli svatebním fotografiím. Vznikl důstojný prostor pro pořádání kulturních akcí.

Rekonstrukce zámeckého parku v Habrovanech

Ing. Helena Finstrlová, 2010 | okr. Vyškov

Dendrologicky významný přírodně krajinářský park má dvě části – první bezprostředně navazující na empírový zámek nad silnicí a druhou neudržovanou větší část pod silnicí, která připadla rozhodnutím Jihomoravského krajského úřadu v roce 2004 bezúplatným převodem obci. Obec postupně řešila spleť majetkoprávní vztahy k pozemkům a připravila dva projekty zahrnující celý komplex – s podporou z Operačního programu Životní prostředí byl revitalizován zámecký rybník a Habrovanský potok, ošetřeny dřeviny, zajištěna výsadba a zatravnění a s podporou Regionálního operačního programu byly řešeny cestní síť, veřejné osvětlení a mobiliář.

Zámecké zahrady a park ve Svojsíně

Ing. Josef Krause, 2008 | okr. Tachov

Myšlenka obnovit zámecké zahrady a park u zámku ve Svojsíně zrála v úvahách co se zámek a prostorem kolem zámku již dlouho předtím, než byly započaty konkrétní kroky k vlastnímu projektu, resp. studie obnovy, která vlastnímu projektu předcházela. Po volbách v roce 2002 nové zastupitelstvo obce zahájilo práce na komplexní obnově celého zámeckého areálu v barokním zachování všech prvků, a proto i zahrady jsou v takovém uspořádání. Park za zámek je volen volnější formou obdoby anglických parků. Na postupné obnově v letech 2004 až do současnosti se ve velké míře podíleli místní občané. Hlavním zdrojem financí byla podpora z Programu rozvoje venkova. V současné době již zahrady z větší části slouží svému účelu a jsou turisty i občany hojně navštěvovány.

Náměstí v Horní Stropnici

Ing. arch. Dagmar Polcarová, Ing. Tomáš Otepka, 2010 | okr. České Budějovice

Obec se začala svým náměstím zabývat už v rámci svého programu obnovy v roce 1999 (zadala také dopravní řešení) s cílem zklidnění dopravy, zúžení místních komunikací, vytvoření parkovacích míst, parkové zeleně, umístění laviček i řešení fasád. Realizace následovala po celkové plynofikaci obce a uložení potřebných kabelů, což umožnilo odstranění vzdušných rozvodů, a dosud obsáhla také realizaci nové kašničky-pítka od akademického sochaře Ivana Tláška, restaurování křížů u kostela, sochy sv. Jan Nepomuckého a Mariánského (morového) sloupu pod vedením akademického sochaře MgA. Jana Koreckého a zahájení rekonstrukce fary.

Hlavní náměstí v Rožmberku nad Vltavou

Bc. Zuzana Přenosilová, Ladislav Kejha, 2005 | okr. Český Krumlov

„I pro mě jako starostku bylo společné plánování novou zkušeností. Pana Ladislava Kejhu a slečnu Bc. Zuzanu Přenosilovou jsem znala díky každoroční akci čištění Vltavy. Když mi představili svou práci – studii možnosti krajinného rozvoje pro obce Rožmberk nad Vltavou, Zlatou Korunu a Boršov nad Vltavou, požádala jsem je o pomoc při řešení veřejných prostranství v Rožmberku,“ říká k projektu starostka historického města s 370 obyvateli Vladimíra Kolářová. Občané skutečně přišli a po počátečních rozpacích se do plánování plně zapojili. Díky tomuto nápadu vzniklo náměstí, které slouží především jako místo odpočinku pro návštěvníky města.

Renesance centra ve Velimi

Ing. arch. Jarmila Cetkovská, Stanislav Stejskal, 2009 | okr. Kolín

Štěstí přeje připraveným – to se potvrdilo i v tomto případě. Obec Velim využila příležitosti, kterou byla možnost získat dotaci z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Projekt v deskách, pravomocné stavební povolení, scházely už „jen“ peníze. Obec se ve spolupráci s Místní akční skupinou Podlipansko pustila do přípravy žádosti. Najít partnery nebyl problém, všichni rádi pomohli dobré věci. Podnikatel Hruška dodal sazenice okrasných stromů, velimská základní škola se postarala o kulturní program při slavnostním otevření, Sokol Velim pomáhá s údržbou. Nové náměstíčko je krásným a důstojným centrem obce.

Centrum aktivního odpočinku ve Veselí

Ing. Miloslav Šindlar, Ing. Jiří Pechman, Oldřich Valenta, 2007 | okr. Pardubice

Smutnou stránkou veselé obce Veselí na konci minulého století bylo smetiště uprostřed obce na rozloze přes 7 000 m² po zaniklém rybníku Kuchyňka. Novému starostovi Oldřichu Valentovi se zde spolu s občany Veselí a podporou z programů Ministerstva životního prostředí podařilo vybudovat funkční biokoridor, nová koryta a meandry s tůňkami, lávkami, informačními tabulemi a 2,5 m vysokým vyřezávaným vodníkem a obří žábou. V severní části centrum doplňují dvě víceúčelová hřiště, v západní části dětské hřiště se spirálovou skluzavkou. Většinu dění je možné sledovat z obcany svépomocně vybudované terasy přilehlého hostince, takže je veselo i v této části Veselí.

Revitalizace návsi v Braškově

Ing. arch. Jan Červený, Ing. Eva Vízková, 2009 | okr. Kladno

Práce na projektu začala asi dva roky před realizací za účasti veřejnosti. Občané většinou úpravy k lepšímu podporují, ale byli by rádi, kdyby strom nebyl před jejich okny a lavička aby tam raději také nebyla. I přes tyto požadavky se díky velkorysosti pana starosty podařilo udržet základní myšlenku revitalizace. Centrum Braškova zahrnuje několik navazujících míst při hlavním průjezdu obcí. Prostory před obecním úřadem, u pomníku a kolem zastávky jsou řešeny s ohledem na maximální funkčnost a dopravní předpisy. Volnější byla tvorba plácku u rybníka, který byl až do té doby odříznut od obce zábradlím a hustým živým plotem. Snad se podařilo rybník „vrátit“ na náves, kterou architekti ještě o kus rozšířili plovoucí palubou. Houpání paluby na vodě – i to je dotek přírody, živlů a tedy i venkova.

Revitalizace návsi ve Valdeku

Ing. arch. Jan Červený, Ing. Eva Vízková, 2009 | okr. Kladno

Projekt se tvořil souběžně s projektem pro sousední Braškov. Hlavní téma práce bylo, jak z relativně malého prostoru získat co největší užitek. Nádrž, která tvoří centrální prvek celé návsi, byla zbavena betonových břehů a zábradlí a byl zavezen zchátřalý nájezd pro požární vozidla. V tomto prostoru bylo vytvořeno skromné dětské hřiště. Protože se na rybníku v zimě bruslí, bylo vytvořeno široké vstupní schodiště a patřičné osvětlení zimní plochy. Rovněž úzká hráz rybníka byla rozšířena, osázena stromy a oživena odpočívadlem nad výústním objektem, který většinou bývá nepřístupnou technickou záležitostí. Zchátřalé zastávky byly nahrazeny novými atypickými přístřešky robustního vzhledu, který podle autorů odpovídá venkovskému prostředí lépe než typový městský mobiliář. U zastávky bylo umístěno veřejné pítko.

Rekonstrukce náměstí v Buchlovicích

Ing. Ivan Kutín, 2002 | okr. Uherské Hradiště

Rekonstrukce náměstí Svobody podtrhuje kontinuitu prostorů, v tomto případě vyšší míru koexistence prostoru zámeckého a zámeckého předpolí, jako místa předurčeného k procházkám, k setkáním, místa zastavení u hrajících muzikantů nebo místa lákajícího ke schůzkám. Kašnu Márynka s motivem květu fuchsie vytvořil akademický sochař Roman Wenzel z Brna. Přejeme tomuto dílu snad jen, aby se naplnily záměry při jeho zadání: Ať je klidovým prostorem plným zdraví, místem, kde se nespěchá!

Revitalizace centrální části obce Zděchov

Ing. arch. Miroslav Moll, 2009 | okr. Vsetín

Celý záměr vznikal postupně. Střed obce zahrnuje budovu školy, školky, fary, kostela, obecního úřadu a v neposlední řadě i hospody. Je to přirozené centrum, což tak cítí i obyvatelé obce, které však do realizace projektu vykazovalo spíše známky neutěšeného prostoru. Předmětem projektu proto byla komplexní revitalizace veřejného prostranství – oprava či rekonstrukce komunikací, chodníků, veřejného osvětlení, veřejné zeleně, mobiliáře, vytvoření parkovacích stání apod. Co je však důležité, že se podařilo splnit cíl projektu – vytvořit opravdu přirozené centrum obce, kde se místní lidé i návštěvníci rádi scházejí, pořádají se různé kulturní akce apod. Projekt byl podpořen z Regionálního operačního programu Střední Morava. Na něj navazují další akce – oprava budovy fary, revitalizace školní zahrádky, výsadba zeleně.

Náves v Holovousích

Ing. arch. Jarmila Očenášková, Bc. Jana Kadlecová, DiS, Ing. Pavel Rada, 2004 | okr. Jičín

Na odvážnou a nelehkou cestu s cílem navrátit holovouské návesi její společensko-kulturní význam, atraktivitu, jedinečnost a možnost prezentovat vlastní kulturní dědictví, se vydala starostka obce paní Martina Berdychová. Pod heslem „Návrat holovouských malináčů“ se hledala cesta vzájemného porozumění mezi občany, starostkou a projektanty. Dnes je návesi navracena její důstojná podoba, společenský život i původní krajové odrůdy jabloní včetně Holovouského malináče. Realizace byla podpořena z Programu péče o zeleň v urbanizovaném prostředí a přispěla k udělení zelené stuhy v rámci celostátní soutěže Vesnice roku 2004.

Náves v Dolním Městě

MgA. Josef Čančík, 2006 | okr. Havlíčkův Brod

Drsný a syrový kraj, Vysočina. Pod hradem Lipnice obec Dolní Město. Prostor před obecním úřadem – křižovatka a vyasfaltovaná plocha neartikulovaného parkoviště. Prostor bez jasného vymezení. Jen těžkopádná bouda zastávky izoluje od břehu obecního rybníka. To má nahradit původní dnes už svou roli neplnící návěs... Co s tím? Jasně vymezení hranic, precizní dopravní řešení. Trasy chodců, aut a autobusu. Kvalitní žulové plochy (místní tradice), co nejvíce prostoru pěšákovi. Čekání na autobus jako hlavní animace a socializační prvek veřejného prostoru do samého srdce návsi. „Oboroh“ čekárny/altánu se vznáší nad kobercem dlažby (hmotou tradiční, v detailu soudobá architektura), plynulé otevření do klidové zóny u rybníka. Její rehabilitace. Na břeh rybníka navazuje pomyslně „břeh“ návsi. Snaha o intervenci promyšlenou, ale neokázalou. Pokud možno téměř neviditelnou. Zápata na prošoupanou díru na šatech českého venkova.

Náves v obci Paseka

Ing. Kateřina Tuzarová, 2009 | okr. Olomouc

Realizace velkorysé představy investora – vytvořit z pásu přestárlé zeleně v obci ulicového typu centrální prostor s programem pro všechny generace, se za podpory z Regionálního operačního programu Střední Moravy uskutečnil. Začalo se sportovním areálem, pokračovalo víceúčelovým hřištěm pro míčové hry a hřišti pro děti. Obnovily se původní výsadby ořešáků, zprůhlednil se prostor kolem říčky, novou lávkou se propojily oba břehy. Zaokruhováním chodníku s hladkým povrchem (délka 1 km) se bezpečně zpřístupnila všechna zastavení, včetně odpočívadla s pódiem a altánem, pro sezónní akce v obci. V terénu vymodelované protipovodňové hrázky, oživené koberci zplaňujících trvalek, zjednotily údržbu břehů.

Park pro radost v Konstantinových Lázních

Ing. arch. Olga Tausingerová, Ing. Josef Krause, 2009 | okr. Tachov

Původně to byla louka, kde se cvičili psi a pouštěli draci na podzim. Postupně v průběhu několika let je zde dětské hřiště, hřiště na kopanou, pétanque, kopec na sáňkování a jezírko k relaxaci. To vše je lemováno přírodními mlatovými cestičkami s lavičkami a ještě okrášlené vysázenými stromy a keři. Před deštěm se můžete schovat do altánu a hrát divadlo. Projekt navazující na komunitní plánování úprav veřejných prostranství v obci Konstantinovy Lázně z roku 2003 byl podpořen MAS Český západ – místní partnerství v rámci Programu rozvoje venkova, osa LEADER.

Golfový a jezdecký areál v Čeladné

Ing. arch. Petr Labudek, 2002 | okr. Frýdek-Místek

Areál je umístěn v podhůří Beskyd na okraji obce. Zahrnuje zastavěné pozemky bývalého JZD i pozemky dříve sloužící intenzivní zemědělské výrobě. Vznikl na základě zadání soukromého investora z roku 1999. Architektonické pojetí areálu vychází z tradic lidových staveb dané lokality – je použito podobné stavební tvarosloví jako u tradičních beskydských staveb – sedlové střechy s velkými přesahy a s malými vikýři, tmavá krytina, malá členěná okna v kombinaci s většími prosklenými plochami apod. Materiálově jde o kombinaci dřevěných tesařských konstrukcí, kamene a bílých omítaných ploch. Hřiště s dvěma osmnáctkami co do kvality trávníků a celkového pojetí se staly ve světě golfu pojmem.

Náměstí v Čeladné | okr. Frýdek-Místek

doc. Ing. arch. Ladislav Tichý, CSc., doc. Ing. arch. Václav Dvořák, CSc., 2002

Koncem devadesátých let požádala obec Čeladná ministerstvo obrany o bezúplatný převod nevyužívaného vojenského areálu na obec. Když přišel v roce 1998 soukromý investor se záměrem vybudovat v Čeladné golfový areál, schválilo zastupitelstvo obce na návrh starosty Pavla Lukši záměr vybudovat na místě vojenských objektů nové náměstí s 90 byty, obchody a službami. Podařilo se vytvořit kompaktní centrální prostor obce, zapojit hotel Prosper při průjezdné komunikaci a na protější straně charakteristický objekt původní textilní továrny. Budování náměstí bylo dokončeno v roce 2008 stavbou nové radnice, ve které jsou umístěny také ordinace praktického, dětského a zubního lékaře, lékárna a kavárna.

Radniční náměstí v Karolince

Akad. arch. Libor Sošťák, Ing. arch. Pavel Šimeček, Ing. arch. Milan Chlápek,
Ing. arch. Petr Osička, 1997 | okr. Vsetín

Po volbách na podzim roku 1998 se začalo nové vedení radnice zabývat strategií rozvoje nového města (statut získán v červnu 1998). Dosavadní plochy před úřadem byly pouze parkovací a neumožňovaly konání kulturních a společenských akcí. Starosta oslovil architekta Šimečka, jehož studie náměstí z roku 1999 se stala základem pro další jednání. Po několikaletém shánění financí se podařilo získat dotaci ze státního rozpočtu, zpracovat projekt a realizovat nové náměstí. Stavba získala titul stavby Zlínského kraje a novinářskou cenu za rok 1997. Probíhají zde sklářské a vánoční jarmarky či srazy autoveteránů. Náměstí plní i reprezentační funkce.

Naučná stezka s expozicí zvířat v lesoparku Amerika ve Františkových Lázních

Ing. Jana Kohlová, Ing. arch. Lenka Mašková, Pavel Cupák, 2009 | okr. Cheb

Koncem 19. století zde začal františkolázeňský Zkrášlovací spolek zakládat v blízkosti rybníka Amerika stejnojmenný městský les. V roce 1932 zde byl otevřen první zookoutek. Podle projektu na hlavní kompoziční osu území – promenádní cestu z Františkových Lázní navazuje v místě kruhového objezdu osa nová, která vytváří páteř nové expozice zvířat a zároveň přírodní promenádní a naučnou stezku podél rybníka Amerika směrem k obnovovanému autocampingu. Na jejím začátku jsou umístěny provozní budova se stájemi a altán, které svým odsazením a spojovací pergolou vytváří pomyslnou bránu k voliérám a výběhům pro chovanou zvěř.

Vytvoření náměstí v Průhonicích

Ing. arch. Rudolf Schráníl, Ing. arch. Petr Suske, 1991 | okr. Praha-západ

Centrum Průhonic tvořila v roce 1989 složitá křižovatka na architektonicky nedefinovaném prostoru. V rámci revolučního nadšení se architektům podařilo přesvědčit nové zastupitelstvo, že základem obce je její náves/náměstí. Tento střed obce také definuje její charakter a atraktivitu. Při rozhodování o typu centra – zda zelená náves nebo dlážděné náměstí – se rozhodli pro obytné náměstí. Průhonic mají světový park a zelená náves se zdála jako slabý akcent v takové konkurenci. Naopak bylo jasné, že obec spěje od vesnického k rezidenčnímu charakteru. Výsledkem je dlážděné náměstí osázené v přesném rastru vysokokmennými lípami. Stromy vytváří obytnou intimitu prostoru a uvozují zelenou výjimečnost obce. Náměstí se brzy stalo místem setkávání, trhů i sportu. Byl vybudován také jeden z prvních kruhových objezdů v republice. Zároveň se podařilo položit základ územního plánu, jehož součástí bylo doplnění architektonického rámce náměstí – dostavba chybějící strany náměstí hotelem a rekonstrukce historického objektu uprostřed náměstí na radnici.

Park v Přešticích

Ing. arch. Hana Pavlacká, Ing. akad. arch. Jiří Klokočka, 2004 | okr. Plzeň-jih

Městský park v Přešticích vznikl na místě, kde se v 70. letech minulého století zlikvidovala pomocí buldozerů původní historická zástavba města a bez návaznosti na původní strukturu, bez respektu k měřítku zástavby, bez ohledu na přirozený vývoj se postavilo panelákové sídliště, které se od podobných liší hlavně tím, že se nachází přímo v centru města. V roce 2001 se zastupitelé města rozhodli vypsát architektonickou soutěž a podle vítězného návrhu se vybudoval městský park, jehož projekt byl založen na potřebách formulovaných městem a jeho obyvateli. Hlavní pěší osa dělí park na klidovou a aktivní část, zároveň jsou ale všechna stromořadí situována příčně přes obě části a tím se všechny zóny spojují v jeden prostorový celek. Město Přeštica financovalo výstavbu z vlastních zdrojů bez dotací.

Rekonstrukce Kostelního náměstí v Broumově

David Chmelař, Ing. arch. Milan Vít, 2007 | okr. Náchod

Kostelní náměstí spolu s děkanským kostelem sv. Petra a Pavla tvoří významnou součást dochované výjimečné středověké struktury Broumova, města na česko-polské hranici. Cílem starostky JUDr. Libuše Růčkové bylo oživení neutěšeného a stavebně nedokončeného Kostelního náměstí, s nímž sousedí dvě budovy základní školy a gymnázia. Kostelní náměstí je v centru města původně ohraničeného hradbami protějškem k baroknímu klášteru. Náměstí a klášter leží na ose centra města vedoucí z východu na západ. Tato osa tvoří kratší rameno kříže. Delší rameno tvoří osa ve směru ze severu k jihu, která je určena rovnoběžnými ulicemi, setkávající se u místa bývalých městských bran Horní a Dolní a v ploše hlavního náměstí. Kompozice dohromady vytváří křesťanský kříž. Projekt byl realizován s podporou prostředků ze státního rozpočtu.

Revitalizace centra města Hronova

David Chmelař, Ing. arch. Milan Vít, Ing. arch. Marie Procházková, 2009 | okr. Náchod

Město Hronov má 6500 obyvatel. Nebýt dotace z Evropské unie, nikdy by tak rozsáhlý projekt revitalizace centra města nemohlo najednou ze svého rozpočtu zrealizovat. Iniciativa revitalizace centra by však vůbec nevznikla bez dlouholeté podpory starostky paní Hany Nedvědové. Studie rekonstrukce náměstí vznikla již v roce 2004. Rekonstrukcí náměstí a navazujících ulic se podařilo obnovit sounáležitost obyvatel se svým městem. Doposud náměstí fungovalo pouze jako křižovatka s parkovištěm. Veškeré prvky náměstí byly již dožitě. Novým výtvarným pojetím a použitým materiálům autoři realizace částečně odkazují na velmi kvalitní meziválečnou architekturu, která dala městu jeho charakteristický vzhled.

Rekonstrukce historických náměstí ve Vlašimi

Ing. arch. Ivan Hořejší, Ing. arch. Jan Hořejší, 2010 | okr. Benešov

Projekt, podpořený z Regionálního operačního programu Střední Čechy, vycházel ze situace, kdy zejména vlivem necitlivých urbanistických zásahů z doby druhé poloviny 20. století byl novodobý střed města dramaticky zasažen panelovou výstavbou a demolicí původní zástavby. Náměstí Žižkovo a Palackého zůstala sice díky své geomorfologické členitosti terénu fyzicky zachována, ale postupně začala koncentrací nabídky služeb a úřadů do novodobé části města ztrácet na významu. Podnikatelé čím dál častěji situovali své aktivity na okraj města. Realizací projektu se podařilo obnovit a také jasně vymezit městské jádro, které se stalo atraktivním jak pro nákupy, tak pro trávení volného času a různé kulturní i společenské akce.

- Ing. arch. Daniela Babíčková | 20
PhDr. Jaromír Beneš, Ph.D. | 36
Ing. arch. Šimon Brnada | 47
Akad. arch. Aleš Brotánek | 48, 49
MgA. Jan Brotánek | 49
Ing. Václav Brtna | 95
Mgr. Akad. arch. Roman Brychta | 57
Ing. Jaroslav Brzák | 83
Ing. arch. Jarmila Cetkovská | 128
Pavel Cupák | 141
MgA. Josef Čančík | 135
Ing. Jaromír Čašek | 106
Ing. arch. Tomáš Černoušek | 15, 17
Ing. Miroslav Červenka | 99
Ing. arch. Jan Červený | 130, 131
Zdeněk Číkl | 42
RNDr. Ing. Petr Doležal | 84
Ing. arch. Karel Doubner | 46
Doc. Ing. arch. Václav Dvořák, CSc. | 139
Radek Džiuban | 71
Ing. Luboš Fendrych | 113
Ing. Helena Finstrlová | 124
PhDr. Luděk Galuška, CSc. | 5
Ing. arch. Ondřej Gattermayer | 47
Ing. arch. Jaroslav Habarta | 23
Ing. arch. Josef Hajný | 115
Ing. arch. Adam Halíř | 57
Ing. František Hanousek | 88, 107
Ing. arch. Hanuš Härtel | 54
Ing. Pavel Heinz | 75
Ing. Zdeněk Hejtman | 99
Ing. arch. Jiří Hloušek | 32
Mgr. Abraham Hofhanzl | 99
Ing. Ondřej Hofmeister | 57
Ing. arch. Jaromír Homolka, CSc. | 62
Ing. arch. Kateřina Horáková | 72
Ing. Tomáš Horký | 85, 90
Ing. Tomáš Horník | 59
Ing. arch. Ivan Hořejší | 146
Ing. arch. Jan Hořejší | 146
Ivan Hozák | 74
Ing. Hynek Hradský | 100
Mgr. Vít Hrdoušek | 5, 33
Branislav Hříbík | 104
Ing. Zuzana Hrubešová | 30
Ing. arch. Jiří Hušek | 80
Ing. arch. Milan Chlápek | 140
David Chmelař | 144, 145
Ing. Jaroslav Jakoubek | 89, 97
Ing. Blanka Janáková | 87, 102
Ing. Zbyhněv Janczyk | 73
Ing. arch. Tomáš Jenček | 72
Ing. arch. Barbora Jenčková | 72
Ing. arch. Pavel Jura | 118
Ing. arch. Hana Kačírková | 41
Bc. Jana Kadlecová, DiS. | 134
Ing. Jan Karásek | 79
Ing. Ondřej Keclík | 113
Ladislav Kejha | 127
Ing. arch. Miloš Klement | 56
Ing. akad. arch. Jiří Klokočka | 143
Ing. arch. Jiří Knesl | 115
Prof. Jan Koblasa | 8
Ing. arch. Tomáš Kocourek | 13
Ing. Jana Kohlová | 141
Ing. Vít Kolmačka | 10
Ing. Martin König | 123
Ing. Klára Königová | 5, 123
Ing. Jiří Koplík | 109
Ing. Jaroslav Koukal | 55
Miroslav Kovářík | 5
Ing. arch. Václav Krajc | 43
Bohdan Král | 67
Ing. Josef Krause | 125, 137
Ing. Hana Krtičková | 111
Ing. Jan Kruml | 25, 29, 78
Ing. Jaroslav Kubeš | 60
Ing. arch. Jiří Kučera | 28
Ing. arch. Jan Kučera | 43
Bohumil Kučera | 51
Ing. Marie Kučerová Lejčková | 43
Ing. arch. Josef Kupka | 9
Jan Kurz | 93
Ing. Ivan Kutín | 132
doc. Ing. arch. Jakub Kynčl, Ph.D. | 115
Ing. arch. Petr Labudek | 138
Ing. Yvona Lacinová | 96
Ing. arch. Pavel Lejsek | 52
Ing. Rostislav Lepař | 101
Ing. arch. Petr Lešek | 57
Ing. Petr Liška | 64
Ing. arch. Josef Lopour | 65
Ing. arch. Miloš Machač | 76
Ing. Miroslav Maršálek | 16
Ing. Pavel Martan | 85
Ing. arch. Lenka Mašková | 141
Ing. arch. Jaroslav Meluzín | 10
Ing. Josef Mezera | 98
Ing. arch. Petr Mikolášek | 21
Ing. David Mikolášek | 82
Ing. arch. Miroslav Moll | 133
Ing. Alice Moravcová | 95

Ing. arch. Tomáš Myslivec | 77
Akad. arch. Ivan Nosek | 8
Ing. Martin Novák | 119, 120
Ing. arch. Stanislav Nožka | 37
Ing. arch. Alena Nožková | 37
Ing. arch. Jarmila Očenášková | 134
Ing. Antonín Olšina | 119, 120
Ing. arch. Jiří Ondráček | 99
Ing. arch. Jiří Opočenský | 38
Ing. arch. Petr Osička | 140
Ing. Tomáš Otepka | 126
Ing. arch. Hana Pavlacká | 143
Ing. arch. Ivo Pavlík | 114
Ing. Josef Pavliš | 5
Ing. Jiří Pechman | 129
Oldřich Petrášek | 36
Ing. arch. Ludvík Pivoňka | 81
Ing. arch. Jitka Pohořalá | 18
Ing. arch. Dagmar Polcarová | 126
Ing. Miroslav Polerecký | 64
Ing. Pavel Popela | 108
Ing. Petr Pospíšil | 53
Ing. arch. Jan Praisler | 49
Ing. arch. Aleš Procházka | 50
Ing. arch. Marie Procházková | 145
Bc. Zuzana Přenosilová | 127
Ing. Hedvika Psotová | 94
Ing. Pavel Rada | 134
Ing. Marek Rajda | 66
prof. Dipl.-Ing. Georg W. Reinberg | 58
Ing. Jindřich Rineš | 14
Petr Růžička | 36
Vladimír Sassmann | 74
Ing. arch. Jiří Sedláček | 41
Ing. arch. Martin Sedlák | 54
Ing. arch. Rudolf Schráníl | 142
Ing. arch. Alexandr Skalický | 61
M.A. Svatopluk Sládeček | 20, 39, 121, 122
Ing. Libor Slezák | 53

Ing. Miloš Sonnewend | 67
Akad. arch. Libor Sošťák | 140
Ing. arch. Jan Soukup | 19
Ing. arch. Ján Stempel | 44, 45
Ing. arch. Petr Suske | 142
Ing. Herbert Svoboda | 117
Ing. arch. Barbora Szczygielová | 70
Ing. Petr Šafář | 22
Ing. Tomáš Šebesta | 69
Ing. Ivan Šillar | 26
Ing. arch. Pavel Šimeček | 140
Ing. Miloslav Šindlar | 103, 129
Ing. Pavel Šlechta | 36
Ing. arch. Zdeněk Špičák | 4
Ing. arch. Radoslav Špok | 24
Ing. arch. Marek Štěpán | 7, 11, 71
Ing. arch. Petr Talanda | 22
Ing. arch. Olga Tausingerová | 137
Ing. arch. Jan Tesárek | 115
doc. Ing. arch. Ladislav Tichý, CSc. | 139
Ing. Jaroslavem Tměj | 112
Ing. arch. Eugen Točík | 70
Ing. arch. Petr Todorov | 56
Ing. arch. Zdeněk Toman | 63, 68
Ing. Pavel Trávníček | 92, 105
Ing. arch. Iveta Trtílková | 34
Ing. arch. Jaroslav Tušer | 65
Ing. Kateřina Tuzarová | 136
Ing. František Vaculín | 101
Oldřich Valenta | 129
Ing. arch. Štěpán Valouch | 38
Ing. arch. akad. arch. Naděžda Vaničková | 40
Mgr. Miroslav Vaškových, Ph.D. | 5
Ing. arch. Milan Vít | 144, 145
Ing. Zdeněk Viták | 110
Ing. Eva Vízková | 130, 131
Ing. arch. Edita Vlčková | 33
Ing. Jiří Vondráček | 98
Ing. arch. Zuzana Votavová | 69

Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana | 6
doc. Ing. Karel Vrána, CSc. | 86
Ing. Vladimír Výmola | 31
Ing. František Zajíček | 15, 17
Ing. Eliška Zimová | 91
Ing. Tomáš Zlatník | 27
Ing. arch. Tomáš Zmek | 79

Rejstřík obcí

obec | počet obyvatel obce k 1. 1. 2010 | strana

Bedihošť | 1 034 | 100
Běchary | 224 | 87
Bělá pod Bezdězem | 5 006 | 46
Benátky | 99 | 92
Benešov nad Černou | 1 309 | 93
Bernartice | 1 273 | 21
Bezděkov | 931 | 26
Bílovice | 1 752 | 123
Biskupice | okr. Svitavy | 441 | 67
Biskupice | okr. Zlín | 720 | 9
Blatnička | 446 | 29
Bořenovice | 172 | 94
Bořetice | 1 340 | 70
Bořislav | 359 | 8
Braškov | 1 023 | 130, 131
Broumov | 7 977 | 144
Březůvky | 659 | 10
Buchlovice | 2 502 | 24, 132
Cítov | 1 199 | 110
Čehovice | 530 | 88
Čeladná | 2 361 | 138, 139
Dolní Dobrouč | 2 557 | 61
Dolní Město | 913 | 135
Dolní Němčí | 3 026 | 66
Drahanovice | 1 680 | 34
Drahenice | 161 | 43
Dukovany | 787 | 114
Františkovy Lázně | 5 606 | 141
Fryšták | 3 673 | 23
Habrovany | 804 | 55, 124
Hlavenec | 369 | 53
Hnanice | 323 | 69
Holovousy | 516 | 134
Horka nad Moravou | 2 271 | 57

Horní Stropnice | 1 540 | 60, 126
Hořovice | 6 751 | 48
Hostětín | 241 | 58
Hostovlice | 248 | 104
Hradčany | 544 | 49
Hrádek nad Nisou | 7 642 | 77
Hronov | 6 220 | 145
Chanovice | 758 | 28
Chřibská | 1 490 | 54
Jankov | 877 | 27
Jickovice | 90 | 50
Jiřice | 816 | 106
Kamenec u Poličky | 545 | 22
Kamenné Žehrovice | 1 768 | 13
Karolinka | 2 694 | 140
Klatovy | 22 789 | 38
Klentnice | 525 | 71
Kněždub | 1 127 | 33
Koclířov | 696 | 65
Komňa | 579 | 32
Konstantinovy Lázně | 935 | 137
Kostelec | 41 | 102
Královské Poříčí | 862 | 75
Láz | 587 | 6
Lázně Libverda | 473 | 41
Litíč | 138 | 89
Lnáře | 739 | 35
Lopeník | 175 | 122
Lovčice | 776 | 85
Lubník | 315 | 97
Luka nad Jihlavou | 2 684 | 30, 62
Lukoveček | 418 | 20
Majetín | 1 113 | 95
Malé Žernoseky | 688 | 64

Mičovice | 331 | 109
Močovice | 337 | 86
Modrá | 654 | 4, 5, 78
Mochtín | 980 | 39
Morkůvky | 462 | 42
Mořice | 485 | 82, 83, 84
Nečtiny | 638 | 18
Nedachlebice | 815 | 16
Netolice | 2 701 | 36
Nezdice | 201 | 19
Nivnice | 3 285 | 31
Nošovice | 994 | 103
Nový Přerov | 339 | 72
Otročiněves | 517 | 80
Paseka | 1 255 | 136
Pohořelice | 825 | 37
Popice | 964 | 96
Popovičky | 296 | 45
Pražmo | 984 | 7
Proseč | 2 167 | 119
Průhonice | 2 557 | 142
Přeštice | 7 048 | 14, 143
Radomyšl | 1 199 | 51, 113
Roštín | 700 | 121
Rožmberk nad Vltavou | 372 | 127
Rynoltice | 766 | 76
Řepiště | 1 713 | 12, 68
Sedlec | 501 | 108
Sedlice | 1 319 | 52
Skřípov | 352 | 107
Slavkov | 706 | 90
Sloup | 950 | 112
Suchá Loz | 1 155 | 15
Svojšíň | 428 | 125

Šakvice | 1 357 | 91
Špindlerův Mlýn | 1198 | 47
Šumná | 610 | 11
Telč | 5 732 | 99
Telnice | 1 429 | 63
Třanovice | 1 020 | 73
Třebotov | 1 240 | 81
Tři Sekery | 869 | 116
Tvarožná Lhota | 912 | 25
Tymákov | 690 | 98

Týnec nad Labem | 2 040 | 40
Uherské Hradiště | 25 551 | 115
Ústěk | 3 038 | 74
Václavovice | 1 783 | 17
Velehrad | 1 323 | 56
Velim | 2 130 | 128
Velké Pavlovice | 3 068 | 120
Vendolí | 958 | 117
Veselí | 347 | 129
Vlašim | 12 024 | 146

Vrané nad Vltavou | 2 272 | 44
Výrava | 361 | 105
Vysoká | 834 | 111
Zděchov | 607 | 133
Zdislava | 306 | 59
Žďár | 236 | 79
Želeč | 546 | 101
Židlochovice | 3 473 | 118

Resumé

Die Publikation „Das Landgesicht“ wurde durch Förderungen des Ministeriums für Regionalentwicklung der Tschechischen Republik und des Vereins für ländliche Erneuerung der Tschechischen Republik realisiert. Der Vorsitzende des Vereins für ländliche Erneuerung, Mgr. Eduard Kavala, meint dazu:

„Die Welt ist ein Dorf. Jeder von uns nimmt die Welt durch die Menschen, die ihm bekannt sind, wahr. Ein einzelner Mensch merkt sich rund zwei Tausend Personen, diese vertrauten Gesichter bilden sein Dorf und beeinflussen seine Sichtweise.

Die vorliegende Publikation beinhaltet zahlreiche Fotos von Bauwerken und Landschaften, die die Vielfalt unseres Landes widerspiegeln. So präsentieren sie sich manchmal als besonders schön, einzigartig oder ganz gewöhnlich, wie man das auch von den Gesichtern der Dorfbewohner kennt. Genauso wie man bei Menschen stehenbleiben und ein wenig plaudern kann, so kann man auch bei den Bildern Halt machen und etwas über ein Bauwerk oder über menschliche Leistungen lesen, die einem Bau oder einer Aktivität vorausgegangen sind. Und man kann auch etwas darüber erfahren, welche Erwartungen dahinter standen und welche davon in Erfüllung gegangen sind.

Die in dieser Publikation genannten Bauten und Veranstaltungen wurden in den letzten 20 Jahren realisiert, also nach der Entstehung des Dorferneuerungsprogrammes. Dieses Programm wurde am 29. Mai 1991 von der Regierung der Tschechischen Republik ins Leben gerufen und später zum Programm der ländlichen Erneuerung umbenannt. Der ländliche Raum, der damit erstmals in den Genuss einer staatlichen Unterstützung gekommen war, verließ sich aber nicht nur auf Hilfe von außen, sondern mobilisierte, wie diese Publikation dokumentiert, in besonderem Maße auch die eigenen Kräfte. In den letzten Jahren waren es vor allem verschiedene Europäische Förderprogramme, die seine Entwicklung unterstützten.

Je länger man innehält und dem Land zuhört, desto deutlicher erkennt man, dass jedes Dorf neben dem Selbstbewusstsein der Bewohner auch eine Vision und Fachleute braucht. Der ländliche Raum, das sind nicht nur Wohnsitze, sondern auch Landschaften und Orte, die es ermöglichen, sich beheimatet zu fühlen. So wie in Familien geht es auch in den Dörfern um das Gefühl der Zugehörigkeit und um gemeinschaftliches Engagement, das weit effektiver als die höchsten Förderungen und Gemeindeetats ist.

Die wichtigsten Aufgaben bei der Entwicklung der ländlichen Regionen in den nächsten Jahren sind die Stärkung der Familie, die Pflege der Dorfgemeinschaft, die Einbeziehung der Landschaft, die Konsultation von Experten und eine gerechtere Verteilung der Steuereinnahmen über den Finanzausgleich.“

Die Abbildungen in der Publikation sind nach folgenden Themen geordnet: Sakralbauten – Rathäuser – Denkmäler – Wohnbauten – Schulen, Sport und Kultur – Betriebe – Landschaft – Wasser – Wege – Landschaftsbauten – öffentliche Plätze. Nach der Bezeichnung der Aktivität und des Realisierungsortes sind die Projektautoren, das Vollendungsjahr und der Landkreis genannt. Kurze Texte erklären die Gemeindeaktivitäten und die Funktion einzelner Bauten, eventuell auch die Förderungsformen. Die zu niedrigen Anteile am Finanzausgleich machen es den kleinen Dörfern größtenteils unmöglich, die in dieser Publikation präsentierten Projekte ohne Förderung aus nationalen oder europäischen Programmen zu realisieren.

Am Ende der Publikation findet sich ein Verzeichniss aller in der Publikation genannten Projektanten und Gemeinden mit Angaben über die Einwohnerzahl sowie eine Auflistung der Fotoquellen und Textautoren.

Resume

With support from the Czech Ministry for Regional Development and the Czech Association for Rural Renewal, this publication “Faces of the Countryside” was made possible. Chairman of the Association for Rural Renewal, Eduard Kavala says:

“The world is a village. Each of us perceives the world through the people that we know in it. A person can remember two thousand people, more or less. This is the village for each of us. These people are well known, and have familiar faces. We see the world through their viewpoint.

In the publication that you are now opening, you will see various pictures of buildings and landscapes. The different faces of our countryside. They may be beautiful, unique, or quite common, like the faces of people you know from your village. Just like you can stop and chat with people, so too can you stop at a picture and read about a building or learn about human endeavours at a site. Learn about the expectations for a site and if that vision came true.

The collection of buildings and events in this book have been realised over the last 20 years, i.e. since the creation of the Village Revival Programme, as outlined and discussed by the Government of the Czech Republic on 29 May 1991 and later renamed the Rural Renewal Programme. Thus, the countryside support programmes have, as documented by this book, not only relied on Government assistance, but also individual efforts. In recent years, in particular, various European programmes have provided assistance.

The longer we stand still and listen to the countryside, the more one realises that each village in addition to the self-confidence of its residents needs awareness and vision of its professionals. The countryside is not only a place of residence, but also a centre for family unity important for all of its members. This feature characterises the village community, and is a capital resource more effective than a subsidy in even the smallest municipalities.

Restoring family, the village community of care, access to land, involvement of specialists, and the adoption of a more equitable allocation of tax revenue are the main goals for rural renewal next year.”

The photographs of individual buildings and events are ordered according to the following themes: religious buildings – city halls – monuments – residences – schools, sport and culture, businesses – landscapes – water features – roads – landscape construction – public spaces. After the name of the location or event are the Author’s names, years of completion, and district locations. A short textual explanation of community activities, content of buildings, and forms of support follow the photographs. Lower tax allocation to small communities hampers the implementation and viability of projects and activities in this publication without further support from national or European programmes.

In the index of this publication you can find a directory of municipalities, their respective populations, photo credits, and text authors.

Autoři publikace

Bronislava Augustinová, Michal Bartoš, Jiří Blažek, Jan Borecký (foto), Hana Bouchnerová, Aleš Brotánek, Milena Brzobohatá, Vladimír Buchta, Josef Čančík, Rudolf Červenka (foto), Josef Červený, Dagmar Čiklová, Jiří Dohnal, Vladimíra Dohnalová, Vojtěch Dostál (foto), František Dostálek, Karel Doubner, Radoslav Dvořáček, Jan Florian, Kateřina Fojtů, Lubomír Fuxa (foto), Ondřej Gattermayer, Petr Gazdík, Luboš Hajna (foto), Hana Halasová, Martin Halmo (foto), Zdeněk Hartinger (foto), Jana Havelková, Ester Havlová (foto), Tomáš Horník, Ivan Hořejší (foto), Tomáš Hořelica, Vít Hrdoušek, Miroslav Hrdý, Jarmila Hrušková, Jiří Hušek, David Chmelař, Tomáš Jenček, Pavel Jura, Hana Kačírková, Jaroslav Kadlec (foto), Miroslav Kadlec, Jana Kadlecová, Jan Karásek, Jaromír Kincl, Petr Klásek Černický, Jaroslav Knap, Tomáš Kocourek, Jana Kohlová, František Kolařík, Vladimíra Kolářová, Jiří Koudelka, Miroslav Kovářík, Rostislav Kožušník, Václav Krajc, Jan Kruml, Jiří Křemenák, Jan Kudělka, Josef Kupka, Jan Kurz, Josef Kutina, Jakub Kynčl, Petr Labudek, Ivona Lacinová, Petr Lázňovský, Jaromír Lenoč, Andrea Lhotáková (foto), Petr Liška, Věra Lukášová, Miroslav Lysek, Otakar Macnar, Miroslav Makovička, Jan Malík, Stanislava Mašková, Václav Mazín, Petr Mikolášek, Alexandr Mikuláš, Josef Navrátil, Jaroslav Němeček, Ivan Nosek, Martin Novák, Antonín Olšina, Hana Pavlacká, Ivo Pavlík, Luboš Peterka, Karel Petráň, Oldřich Petrášek, Ludvík Pivoňka, Jaroslav Poncar (foto), Aleš Procházka, Eva Přibylová, Hedvika Psotová, Magda Pustková, Tomáš Rasl (foto), Jiří Rod, Hana Sassmannová, Jiří Sedláček, Eva Schmidtmajerová, František Schwarzer, Alexandr Skalický, Zuzana Skřivanová, Svatopluk Sládeček, Milan Slavinger (foto), Oldřich Smolík, Jarmila Smotlachová, Tomáš Souček (foto), Jana Spathová, Martina Stebelová, Ján Stempel, Dagmar Strnadová, Jan Suk, Petr Suske, Dalibor Šebek, Lenka Šotterová, Václav Šteffek, Marek Štěpán, Ladislav Šustr, Miroslava Švandová, Olga Tausingerová, Miroslav Těšina, Ladislav Tichý, Eugen Točík, Zdeněk Toman (foto), Jan Tomiczek, Iveta Trtílková, Kateřina Tuzarová, Jiří Uříčář, Oldřich Valenta, Štěpán Valouch, Naděžda Vaníčková, Pavla Velísková, Svatopluk Veroněk, Eva Vízková, Petr Vladovič, Radka Vokrojová (foto), Renata Vondráková, Zuzana Votavová, Jan Vrana, Jiří Vrba, Miroslava Zavadilová, Tomáš Zlatník, Bořek Žižlavský

Foto na obálce: Kaple sv. Ducha v Zubří a revitalizace vodního toku u Kaštanky

Tvář venkova

Editor Ing. arch. Jan Florian | 2010

Vydavatel Obec Třanovice a Mikroregion Podbblanicko

Grafická úprava a sazba Vladimír Vyskočil

Tisk PBtisk Příbram

Náklad 3000 ks | 152 stran | 1. vydání